

Bättre arbetsmiljö och ekonomi med avancerad luftrening

**Text & Foto:
Lena Nordkvist**

G 311 (ovan)

G 200 (nedan)

En som också hade möjlighet att demonstrera sin produkt på Tandtekniktorget under Swedental var Kenneth Petersén från finska Genano OY. Han hade med sig en luftrenare som med sin luftreningsteknologi verkar vara något som till exempel sjukhus, skolor, daghem och inte minst dentallaboratorier kan behöva.

En sådan här borde vartenda labb i Sverige ha, kommenterade Donald Sellman, Sellmans Dentallab. i Umeå när han sett demonstrationen och blivit imponerad av Genano 310 luftrenare.

– Den lanserades 2003 och nu har vart tionde labb i Finland den och många kommuner har skaffat den till daghem och skolor, berättar Kenneth Petersén. Den här luftrenaren lämpar sig för många olika områden där man vill trygga en ren och hälsosam inomhusluft.

Patentskyddad

Det här är en finsk uppfinning. Grundaren av Genano OY, Veikko Ilmasti, är något av en oppfinnarjocke och det är han som har konstruerat renaren. Själva teknologin är patentskyddad i 42 länder.

– Rumskapaciteten ligger på 100 kvadratmeter men det kommer en ny, mindre luftrenare, i vår som har halva kapaciteten. Det beror på hur man har lokalerna om det är bäst med en stor eller till exempel två mindre, säger Kenneth Petersén. Många labb har ju sina lokaler i en lägenhet och då kan det vara smartare att ha flera små i stället för en stor. Den stora är förhållandevis tyst och den lilla är riktigt, riktigt tyst,

det vill han betona.

– Genano 310 och hans lillebror G 200 har många fördelar, säger Kenneth Petersén.

Många fördelar

– De renar och cirkulerar luften på arbetsplatsen. De avlägsnar till exempel föroreningar, kemikalier och biologiska partiklar från luften. De fångar upp mikropartiklar som annars med lätthet skulle passera genom ett Hepafilter. De minskar risken för produktförorening, minskar astma- och allergisymptom, minimerar sjukfrånvaron, maximerar arbetseffektiviteten, håller ytorna inomhus rena. De är lätta att använda, bland annat rengörs de automatiskt en gång i veckan. Fördelarna är många, säger han igen.

Hyra är bäst

Principen är att man hyr luftrenare, det blir bästa ekonomin för brukaren. Man kan hyra en i en månad för att testa först om man vill göra det. Men vill någon köpa så är det fritt fram.

– När vi är ute hos presumtiva kunder så pratar vi alltid månadskostnad.

– Vi besökte ett dentallabb i Stockholmsområdet och gjorde en mätning av antal partiklar i inneluften.

Det man mätte var antal partiklar större än 0,3 ym/cbf (kubikfot) i ineluften. Då ska man veta att de partiklar som är mindre än 0,3 ym är betydligt fler till antalet och når också längre ner i lungorna och blodomloppet.

– Om vi som referenspunkt tar mitt kontorsrum så fanns här drygt 250 000 partiklar större än 0,3 ym/cbf. Det betyder att jag på en åtta timmars arbetsdag får i mig 53 miljoner partiklar, fortsätter Kenneth Petersén.

Mätningar på labb

– På dentallabbet gjorde vi mätningar på tre olika ställen. Resultaten blev 1,5 miljoner, 3,7 miljoner och 5,2 miljoner partiklar i ineluften. Med det resultatet så vill man ju knappast veta hur mycket man får i sig på en arbetsdag.

Man brukar räkna med att en ”sjukdag” kostar cirka 10 procent av månadslönen. Med 20 000 i lön kostar en dags frånvaro 2 000 kronor. Dessutom får någon annan antagligen jobba över för att jobbet ska bli klart på utlovad tid med ytterligare kostnader som följd.

Färre sjukdagar

Med en bättre arbetsmiljö får man med andra ord färre sjukdagar, kortare pauser och effektivare arbete. Som arbetstagare är man piggare och gladare när man kommer hem till familjen. För man är ju inte bara tandtekniker utan ofta både förälder och maka eller make.

Nu är det ju inte bara människorna som tar skada av den dåliga miljön. Ett labb jobbar med dyra maskiner och produkter som måste hålla en hög renlighetsgrad. Att skydda dessa från onödig ”nedsmutsning” går också att direkt räkna om i kronor och ören.

Dert är aldrig för sent!

Om jag har uppfattat saken rätt så är problem med lungor och andningsvägar inte ovanliga i tandteknikerbranschen. Vad partiklarna vi får i oss gör för skada, därom tvista de lärde, men alla är överens om att allt som belastar kroppen och sänker immunförsvaret är av ondo. Mången hjärtinfarkt, astma och så vidare har sin grund i sänkt immunförsvaret. Det finns många äldre tandtekniker som tycker att det är för sent att göra något åt

saken. Det är aldrig för sent att sköta om sin hälsa och se till att resten av tiden blir kvalitetstid.

Dagens unga som ska ut på arbetsmarknaden ställer andra krav på arbetsgivare än tidigare generationer. För att få tag på och behålla duktig arbetskraft ställs stora krav på arbetsgivarna. Jag är övertygad om att en bra personalpolitik där arbetsmiljö i form av ren luft är en viktig konkurrensfaktor.

Nöjd personal stannar

Vi har levererat vår första luftrenare i Sverige till ett dentallabb i Stockholm där man, förutom ren luft, bland annat erbjuder personalen friskvård i form av regelbundna besök av massör.

Detta labb har idag en nöjd och kunnig personal som gärna jobbar kvar och de har säkert inte svårt att attrahera eventuella nya arbetskamrater. Konkurrensen om kunderna är stenhård och även där tror jag att en bra miljöpolitik inne i produktionen är en tillgång.

– Jag är övertygad om att en investering i bra luftrening är värd varenda krona, betonar Kenneth Petersén.

Förhindrar smittspridning

Han vill också peka på att det finns en särskilt viktig fördel med Genanos patenterade MFI-teknik i förhållande till vanliga luftrenare med fiberfilter, så kallade Hepa-filter.

– Förutom att förbättra arbetsmiljön kan våra luftrenare också förhindra smittspridning. Med avgjutningarna som tandläkarna skickar och på annat material finns det en stor risk för spridning av baciller och virus. Många av dessa är mindre än 0,3 ym som oftast är det minsta som ett Hepa-filter eliminerar. Med våra luftrenare eliminerar vi partiklar ner till 0,003 ym till 99 procent, vilket visas i en undersökning som Institutet för arbetshygien i Finland har utfört, säger han.

När vi träffades på mässan i oktober var Kennet Petersén representant för det finska bolaget Genano OY men när vi ses på hans kontor i gamla AGA-husen på Lidingö i februari har saker hänt. Han och en kompanjon har bildat Genano Sweden AB och ser nu fram emot att ge sig ut på den svenska marknaden för att rena arbetsmiljön där det behövs.

Kenneth Petersén från Genano Sweden AB ser fram emot att komma ut på den svenska dentalmarknaden. Utgångspunkten är kontoret på Lidingö i den gamla AGA-fabrikens lokaler med utsikt över vattnet.

– En ren och hälsosam inomhusluft för med sig många fördelar både för anställda och arbetsgivare och är därför en god investering, påpekar han.

Varje år drabbas 45000 svenskar av cancer

www.cancerfonden.se
pg 90 1986-0

Cancerfonden